

การเตรียมทีมนักกีฬา..... เพื่อเข้าแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน

ผศ.ไชยรัตน์ รุจิพงศ์*

การกีฬาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญยิ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังจะเห็นได้ทุกๆ ประเทศส่งเสริมและสนับสนุนให้มนุษย์ทุกคนได้เล่นกีฬา เนื่องจากกีฬาเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกเพศทุกวัยให้มีความสมบูรณ์ ทั้งสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจ กล่าวคือ การกีฬาช่วยในการพัฒนาด้านสติปัญญา โดยให้กระบวนการวางแผน การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลการคิดแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างสุขุมและรอบคอบมากขึ้น ตลอดจนทั้งมีความถูกต้องและแม่นยำอีกด้วย สำหรับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จะช่วยทำให้ร่างกายมีความแข็งแรงสมบูรณ์ มีความสง่างาม มีสุขภาพที่ดีและมีการเจริญเติบโตเป็นไปตามวัย ส่วนการพัฒนาการทางด้านอารมณ์ จะช่วยให้ความอดทน อดกลั้น มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักชนะและรู้จักให้อภัย เป็นผู้ที่มีความอดทนสูง แข็งแรง ร่าเริงเบิกบานอยู่เสมอ การพัฒนาการทางด้านสังคม จะช่วยให้รู้จักเคารพในกฎ กติกา และกฎหมายต่างๆ ของบ้านเมือง ความสามัคคีในหมู่คณะ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อสังคมอีกด้วย การแข่งขันกีฬาเป็นส่วนหนึ่งที่จะพัฒนาระเบียบวินัยของคนให้รู้ว่าอะไรควรทำก่อนหรือหลัง และอะไรที่ไม่ควรทำ นอก

จากนั้นยังฝึกจิตใจให้รู้จักแพ้ รู้จักชนะ และรู้จักอภัย ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคมไม่ว่าจะเป็นครอบครัว หน่วยงาน สถาบันหรือประเทศชาติ และยิ่งฝึกคนให้เป็นผู้นำที่ดีอีกด้วย สำหรับการแข่งขันกีฬาที่จัดขึ้นในประเทศไทยนั้น มีมากมายหลายหน่วยงานที่จัดขึ้นทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจัดในรูปแบบของการแข่งขันกีฬาภายใน และการแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศ เช่น การแข่งขันกีฬาเพื่อการแข่งกีฬาบุคลากรทบวงมหาวิทยาลัย การแข่งขันกีฬานักเรียนกรมพลศึกษา การแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ และการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (สุรศักดิ์ ทรัพย์เพิ่ม, 2544 : 1)

การพลศึกษาและการกีฬาจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคคลในชาติที่ควบคู่กันไป กล่าวคือ ถ้าหากบุคคลในชาติมีความสนใจในการเล่นกีฬา มาเท่าใดก็จะทำให้การพลศึกษามีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ และในทำนองเดียวกันถ้าการพลศึกษามีความสำคัญมากยิ่งขึ้นไป ก็จะทำให้การกีฬาของชาตินั้นๆ มีความเจริญมากขึ้นเช่นกัน (อเนก ช้างน้อย, 2527 : 179-187) ดังนั้น การกีฬาจึงเป็นกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับของสังคมโลกว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาทรัพยากร

*อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

มนุษย์ของชาติ เพราะจะทำให้ทรัพยากรมนุษย์ของชาติมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงและสมบูรณ์ และนอกจากนี้การเล่นกีฬาจะก่อให้เกิดการพัฒนาการทางด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย การส่งเสริมการเล่นกีฬาจึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งในสถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาในทุกระดับ เพราะจะช่วยให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นทรัพยากรมนุษย์ของชาติที่มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน ดังคำกล่าวของ *ประกาศนีย์ อวยชัย (2528 : 9)* ที่ว่าในการที่จะพัฒนานักเรียน นิสิต นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งกาย วาจา และใจ ได้นั้นต้องใช้การกีฬาซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ นักเรียน นิสิต นักศึกษาได้ใช้พลังในตัวไปในทางที่สร้างสรรค์ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นใจในการเรียน และความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ นอกจากนี้การกีฬายังสามารถพัฒนาจิตใจให้รู้จักเสียสละ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม และสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญยิ่งขึ้นต่อไป

จากคุณค่าและความสำคัญของการพลศึกษาและการกีฬาที่กล่าวมานี้จะพบว่าการพัฒนาคนให้มีความพร้อมนั้น ควรเริ่มต้นที่กระบวนการทางการศึกษา โดยให้ความสำคัญในด้านพุทธิศึกษา หัตถศึกษา จริยศึกษา และพลศึกษา ทั้งนี้เพื่อช่วยให้บุคคลที่ผ่านกระบวนการทางการศึกษา ได้มีการพัฒนาทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และจิตใจควบคู่กันไป ซึ่งวิชาพลศึกษาและการกีฬาเป็นวิชาหนึ่งที่สังคมโลกได้ยอมรับว่า สามารถพัฒนาบุคคลให้มีภูมิรู้ ภูมิธรรมและมีภูมิฐานได้เป็นอย่างดี

การบริหารกีฬาและการเตรียมทีมนักกีฬาเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในการกีฬาและก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการแข่งขันกีฬาไม่ว่าจะในระดับใดก็ตาม การเตรียมตัวของนักกีฬาเป็นสิ่งสำคัญจะทำให้ประสบความสำเร็จหรือได้รับชัยชนะได้ แต่การที่นักกีฬาจะได้รับความสำเร็จในการกีฬานั้นได้ต้องมีแรงจูงใจหรือมีความตั้งใจจริง เอาจริงเอาจังต่อการฝึกซ้อมกีฬา *อนันต์ อัดชู (2526:1)* การที่จะเตรียมทีมกีฬาให้มีคุณภาพนั้นมิใช่ของง่าย จำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณ และใช้คนทำงานร่วมกันเป็นจำนวนมาก จะต้องมีการจัดระบบ จัดระเบียบในการทำงานร่วมกัน ตลอดทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของผู้ร่วมงาน โดยได้รับความสะดวก ความปลอดภัยและความพึงพอใจที่จะทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข เพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้จำเป็นต้องมีการจัดการเพื่อให้การทำงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการเตรียมทีมนักกีฬาจึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการบริหารงานต่างๆ เป็นอย่างดี

บุญรงค์ นิลวงศ์ (2525 : 1) ได้กล่าวว่าการบริหารงานที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นที่ต้องมีปัจจัยในการบริหารงาน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. **คนหรือบุคคล (Man)** เป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงาน ผลงานจะออกมาดีได้ต้องประกอบด้วย บุคคลที่มีคุณภาพ และมีความรับผิดชอบต่อหน่วยงานนั้นๆ
2. **เงิน (Money)** เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ที่หน่วยงานจำเป็นจะต้องมีงบประมาณ หากมีปัญหาหรือขาดแคลนงบ-

ประมาณการบริหารงานของหน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมายได้

3. **ทรัพยากรหรือวัตถุ (Material)** อุปกรณ์เป็นสิ่งจำเป็นหากหน่วยงานใดขาดวัสดุอุปกรณ์ หรือทรัพยากรในการบริหารแล้ว ก็ย่อมจะเป็นอุปสรรค หรือก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน ฉะนั้นทรัพยากรในการบริหารงานจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหาร

4. **การจัดการ (Management)** การบริหารงานจำเป็นต้องมีการทำงานที่เป็นระบบ มีการจัดการที่ดีแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ การควบคุม การตรวจสอบรายงานอย่างมีระบบ มีขั้นตอน มีระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติที่ดีและเด่นชัด

นอกจากนี้ เกษม นครเขตต์ (2521: 68-69) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารก็ฟ้าจะมีความจำเป็น และมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มคนในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ของกลุ่มบุคคล หากผู้บริหารก็ฟ้าขาดความรู้ความสามารถในการบริหารก็ฟ้าแล้ว ความสำเร็จของกิจกรรมก็ฟ้านั้นๆ ย่อมเป็นไปได้ยาก

การบริหารก็ฟ้าและการจัดการก็ฟ้า คือ การคาดการณ์และการวางแผนก็ฟ้าไว้ล่วงหน้า การสั่งการ การจัดหน่วยงาน การประสานงาน และการควบคุมงานมีส่วนช่วยให้การดำเนินงานก็ฟ้าประสบผลสำเร็จได้

กระบวนการบริหารก็ฟ้าจึงเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในการปฏิบัติงาน เพราะการบริหารเป็นระบบความสัมพันธ์ของกิจกรรมก็ฟ้าต่างๆ ในองค์การที่ผู้บริหารจะต้องถือปฏิบัติหรือกระบวนการบริหาร คือวิถีทางที่จะนำไป

สู่ความสำเร็จ กระบวนการบริหารเปรียบได้กับสมอง แขน ขา และพลังกำลังของผู้บริหารนั่นเอง กระบวนการบริหารประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ หลายประการ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบคือ ภาวะความรับผิดชอบที่ผู้บริหารทุกองค์การต้องปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งความถูกต้อง ความมีระเบียบ และความมีประสิทธิภาพของหน่วยงาน หน้าที่ของผู้บริหารประกอบด้วยกระบวนการซึ่งอาจถือเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. **การวางแผน (Planning)** เป็นกระบวนการแรกของผู้บังคับบัญชาจะต้องเป็นผู้คิดทำแล้ว ชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ เพื่อความเข้าใจและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

2. **การจัดองค์การหรือการจัดหน่วยงาน (Organizing)** เมื่อผู้บังคับบัญชาได้จัดทำแผนเรียบร้อยงานขั้นตอนต่อไปก็คือ จะต้องพยายามจัดสายงาน และหน่วยงานให้สอดคล้องกับแผนที่กำหนดไว้

3. **การจัดบุคลากร (Staffing)** คือ การหาบุคลากรเข้าทำงานในองค์การและหน่วยงานต่างๆ โดยให้แต่ละหน่วยงานมีคนทำงานในลักษณะที่เหมาะสมกับงานและความรู้ความสามารถ

4. **การอำนวยการ (Directing)** จะมีความหมายรวมไปถึงการสั่งการ หรือการวินิจฉัยสั่งการด้วยซึ่งในเรื่องนี้นอกจากผู้บังคับบัญชาชั้นสูงจะเป็นผู้มีอำนาจในการปฏิบัติแล้ว จะต้องมีการมอบให้บุคลากรอื่นๆ มีอำนาจลดหลั่นในลักษณะที่เป็นสายการบังคับบัญชา

5. **การประสาน (Coordinating)** เมื่องานได้รับการวางแผน หน่วยงานและบุคลากรต่างๆ ได้รับการกำหนดให้ปฏิบัติ

งานตามความเหมาะสมและเป็นไปตามความรู้ การประสานงานระหว่างหน่วยงานและระหว่าง บุคคลเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง

6. **การรายงาน (Reporting)** เมื่องาน ได้รับการปฏิบัติแล้ว การได้รับการรายงานจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ เป็นสิ่งจำเป็นอย่าง มาก เพราะการรายงานจะทำให้ทราบถึงผล การปฏิบัติงานว่าได้ดำเนินไปแล้วมากน้อย เพียงใด

7. **การงบประมาณ (Budgeting)** การ บริหารงานจะเกิดขึ้นได้ย่อมต้องอาศัยปัจจัย ที่สำคัญ 4 อย่าง คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการจัดการ หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดในสิ่ง เหล่านี้แล้ว การบริหารจะเกิดขึ้นไม่ได้

นอกจากนี้ *อเนก ช้างน้อย (2527 : 179-187)* ได้กล่าวไว้ว่า ในการทำกิจกรรม กีฬาใดๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารซึ่งอยู่ ในระดับใดก็ตามจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการบริหารงานในส่วนของผู้รับผิดชอบ ในการเตรียมทีมกีฬา ผู้บริหารจะต้องเห็นความ สำคัญของการกีฬา ต้องวางแผนการจัดการ ไปรณรงค์อย่างถูกต้องสมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน

1. **ด้านบุคลากร** แบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย คือ

1.1 **ผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคและทักษะ การกีฬา** การที่ได้ผู้เชี่ยวชาญทาง ทักษะกีฬาแต่ละประเภท จะช่วย กระตุ้นในการถ่ายทอดทักษะกีฬา ขึ้นก้าวหน้าให้แก่ทีม ทั้งนี้จะต้องรู้ วิธีการควบคุมทีมรู้จักการถ่ายทอด ทักษะ มีจิตวิทยาในการฝึกซ้อม เข้าใจหลักการต่างๆ ทางพลศึกษา ได้เป็นอย่างดี

1.2 **ผู้มีอุดมการณ์ทางการกีฬา** การ พัฒนาการกีฬาให้ก้าวหน้าต้องมีผู้ รับผิดชอบการฝึกซ้อมและใกล้ชิด กับการกีฬาตลอดเวลา คนที่ใจรัก และมีอุดมการณ์ทางการกีฬา สามารถนำกลุ่มนักกีฬาให้ตื่นตัว ในการฝึกซ้อม มีเวลาจะเผื่อดูแล ทีมได้ตลอดเวลา

1.3 **ผู้ประกอบการในการฝึกซ้อมกีฬาตลอด ปี** บางโอกาสต้องแข่งขันในโอกาส พิเศษ งบประมาณของสถาบันอาจ ไม่เอื้ออำนวยให้ทำได้ การมีผู้ อุปถัมภ์ซึ่งเป็นผู้ที่อาจจะพอมีเงิน บริจาคให้เพื่อการศึกษา บริษัท ห้างร้านต่างๆ ซึ่งมีแนวทางที่จะ ออกทุนในการสมัครเข้าแข่งขัน มี ชุดกีฬาอุปกรณ์พิเศษให้ จะช่วย กระตุ้นให้นักกีฬามีกำลังใจและ ได้รับประสบการณ์ในการแข่งขัน เพิ่มขึ้นอีกด้วย

1.4 **ผู้นำในสถาบันในการจัดการด้าน กีฬา** แม้ในสถาบันเดียวกันการ ติดต่อดำเนินการขั้นตอนการ ประสานงานทั้งสถานที่ อุปกรณ์ ในการฝึกซ้อม ต้องได้รับความ ร่วมมือจากหัวหน้าหน่วยงานต่างๆ การมีผู้นำในสถาบันในแต่ละหน่วย งานจะช่วยให้เกิดความสะดวกใน การกีฬามากขึ้น

2. **ด้านสถานที่และอุปกรณ์** การ แข่งขันกีฬาระหว่างสถาบันนี้ เป็นการฝึกหัด ทักษะกีฬาเพื่อให้มีมาตรฐานขึ้นมีความก้าวหน้า สถานทีและอุปกรณ์ในการฝึกซ้อมจะต้องได้ มาตรฐาน ปลอดภัยใช้ได้สะดวก ผู้บริหาร

สถาบันต้องมีทักษะที่ดี และส่งเสริมการกีฬาของสถาบันอย่างแท้จริง โดยจะต้องพิจารณาให้รอบคอบทั้งด้านการสร้าง การบำรุงรักษา ตลอดจนการจัดตารางการใช้อย่างมีระบบ นอกจากนั้นการบำรุงรักษาและซ่อมแซมจะต้องมีงบประมาณสนับสนุนต่อเนื่อง

3. การจัดโปรแกรมการฝึกซ้อม
การพัฒนากีฬาในระดับอุดมศึกษาโปรแกรมการฝึกซ้อมจะต้องกำหนดให้เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักศึกษา การจัดทำตารางการฝึกซ้อมจะต้องยืดหยุ่นให้เหมาะสม อย่างไรก็ตามการวางแผนโปรแกรมฝึกซ้อมตลอดปีก็ยังคงมีความจำเป็นอยู่ การฝึกซ้อมการจัดแบ่งเป็นช่วงๆ ดังนี้

3.1 ระยะเวลาของการแข่งขัน ระยะเวลาเป็นระยะที่เตรียมตัวทั้งในด้านสมรรถภาพทางกายและทักษะกีฬา ผู้บริหารกีฬาจะต้องร่วมมือกับผู้ฝึกซ้อมในการวางแผนการซ้อมและการพักผ่อนอย่างเพียงพอ หากมีการเก็บตัวนักกีฬาได้ยาวนานประมาณ 2 เดือน ก็จะจัดโปรแกรมการฝึกได้เป็นอย่างดี ซึ่งในระดับอุดมศึกษานี้มีปัญหาในด้านนี้มาก นอกจากนั้นการสร้างขวัญและกำลังใจของนักกีฬาต้องจับคู่ควบคู่กันไปในการฝึกซ้อมด้วย ระยะเวลาต้องมีการทดสอบสมรรถภาพทั้งก่อนการฝึกซ้อมและหลังการฝึกซ้อม นอกจากเป็นเครื่องวัดความสามารถทางกลไกและสมรรถภาพแล้ว ยังกระตุ้นให้นักกีฬาสนใจการฝึกซ้อมอีกด้วย

3.2 ระยะเวลาการแข่งขัน เป็นระยะที่นักกีฬาต้องมีความสมบูรณ์แข็งแรงมากที่สุด มีทักษะกำลังใจดีที่สุดพร้อมที่จะทำการแข่งขันได้อย่างเต็มภาคภูมิ ควรมีการทดสอบสมรรถภาพครั้งสุดท้ายก่อนการแข่งขันกีฬาด้วย เพื่อประเมินผลสมรรถภาพและเป็นข้อมูลในการที่ผู้ฝึกสอนหรือผู้จัดการทีมได้พิจารณาในการวางตัวนักกีฬา การหาประสบการณ์ในการฝึกซ้อมกับทีมอื่นๆ มีความจำเป็นมาก เป็นการประเมินผลความสามารถของทีม และได้พบจุดบกพร่องของทีมในการหาทางแก้ไขในจุดนั้นๆ ต่อไปอีกด้วย

3.3 ระยะเวลาหลังการแข่งขัน ระยะเวลาผู้บริหารกีฬาหรือสถาบันจะต้องวางโครงการต่อเนื่องในการส่งเสริมนักกีฬา ทั้งเพื่อให้เตรียมเสริมทีมในการหาตัวนักกีฬามาทดแทนนักกีฬาที่จะต้องจบการศึกษา และเพื่อให้ให้นักกีฬาได้เล่นกีฬาต่อเนื่องนั้น ผู้บริหารกีฬาอาจจัดโครงการส่งเสริมสมรรถภาพเพื่อป้องกันไม่ให้นักกีฬาที่ไม่สนใจในสุขภาพและสมรรถภาพของตนเอง ซึ่งมีผลเสียต่อภาวะที่จะมาเริ่มฟื้นฟูใหม่ในภายหลัง

การเตรียมทีมนักกีฬา เพื่อเข้าแข่งขันระหว่างสถาบัน เกษม นครเขตต์ (2521 : 70-71) ได้กล่าวว่า การเตรียมทีมนักกีฬาเพื่อเข้าแข่งขันระหว่างสถาบันนั้นมิใช่สิ่งที่ยากเย็นอะไร หากสักแต่ทำเพื่อเข้าแข่งขันให้พ้นๆหน้าทีไปเท่านั้นแต่การเตรียมทีมนักกีฬาที่มีมาตรฐานสูงเพื่อเข้าแข่งขันกีฬานั้นมิใช่เรื่องง่ายเลย ซึ่งในการเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขันต้องการความสามารถของตัวนักกีฬา และผู้เกี่ยวข้องเป็นพิเศษ ความสามารถทางด้านกีฬานี้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ความสามารถทางด้านเทคนิค ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติทักษะกีฬาชนิดนั้นๆ ซึ่งนักกีฬาจะต้องทำการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญพิเศษ เทคนิคในการเล่นกีฬาประเภทต่างๆ จะถูกคิดค้นขึ้นโดยผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น นักนักกีฬาเอง ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการแข่งขันมานาน หรือจากผู้ฝึกสอน เป็นต้น เพื่อคิดค้นเทคนิคใหม่ๆ ที่จะทำให้อาชีพตนเอง หรือนักกีฬาของตนสามารถกระทำการแข่งขันได้อย่างเทียบเทียมคู่ต่อสู้ก็จะนำมาทดสอบปฏิบัติจนเห็นว่าทำได้เป็นอย่างดีก็จะนำไปใช้ในขณะทำการแข่งขัน ในการแข่งขันกีฬาประเภททีม เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล ฯลฯ ก็มีการคิดค้นระบบการเล่น การรุก และการรับที่มีประสิทธิภาพแล้วนำมาให้นักกีฬาของตนฝึกสิ่งต่างๆ เหล่านี้ เรียกว่า การฝึกเทคนิคทั้งสิ้น สำหรับเทคนิคใหม่ๆในการเล่นกีฬาจะถูกคิดค้นและพัฒนาต่อไปอีก จึงเป็นเรื่องที่นักกีฬาผู้ฝึกสอนกีฬา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ จะต้องศึกษาหาวิธีการเทคนิคใหม่ๆ เพื่อนำมาฝึกฝนอยู่เสมอ

2. สมรรถภาพทางกาย ได้แก่ ความสามารถของร่างกายในด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเล่นกีฬาแต่ละประเภท ได้แก่ ความอดทนของระบบไหลเวียนโลหิต ความอดทนของกล้ามเนื้อ การทำงานประสานสัมพันธ์กันของประสาทและกล้ามเนื้อ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความคล่องแคล่วว่องไว ความอ่อนตัว เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งนักกีฬาที่จะลงแข่งขันจำเป็นต้องฝึกซ้อมเป็นพิเศษนอกเหนือจากการฝึกทางด้านเทคนิค

สำหรับงานในความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารกีฬานั้น เป็นงานนอกเหนือจากการฝึกซ้อม ทักษะเทคนิค ยุทธวิธีให้กับนักกีฬาแล้ว ต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นอีกด้วย ดังนั้น ภาระหน้าที่ๆ สำคัญ คือต้องระดมความคิดความสามารถมากมายหลายด้านในการทำงานซึ่งต้องใช้ทั้งความรู้ควบคู่ไปกับจิตวิทยาอีกด้วย ในการเตรียมทีมกีฬาที่มีมาตรฐานสูงเพื่อเข้าแข่งขันกีฬานั้น มงคล แฉงสาเคน (2536 : 252) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การจัดหางบประมาณเพื่อการเตรียมทีมนักกีฬา
2. การเตรียมแผนการคัดเลือกนักกีฬา
3. การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก และวัสดุสิ้นเปลืองต่างๆ ทางกรกีฬา เช่น สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา ตู้เก็บของและสิ่งอื่นๆ
4. การดำเนินการคัดเลือกตัวนักกีฬาที่เหมาะสม
5. การสร้างสมรรถภาพทางกีฬา ได้แก่ การฝึกซ้อมทักษะ เทคนิคต่างๆ

6. การวางแผนการป้องกันและการบาดเจ็บทางการกีฬา เช่น การให้ความรู้เกี่ยวข้องกับการป้องกันและการบาดเจ็บทางการกีฬา การเตรียมอุปกรณ์เครื่องป้องกันการบาดเจ็บทางการกีฬา
  7. การสร้างสมรรถภาพทางกายและบำรุงรักษาสภาพจิตใจของนักกีฬา ตลอดจนการให้อาหาร การพักผ่อน และอื่นๆ
  8. การสร้างคุณลักษณะของการกีฬา ได้แก่ ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ถ่อม
  9. การตรวจค้นหาความบกพร่องทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการบำบัดทางการแพทย์
  10. การศึกษากฎ กติกา การแข่งขัน การเตรียมทีมให้สอดคล้องกับกฎ กติกาของการแข่งขันกีฬา
  11. การศึกษาลักษณะของนักกีฬาแต่ละบุคคลในทุกๆ ด้าน
  12. การแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้นักกีฬาในทุกๆ ด้าน
  13. การศึกษาขั้นเชิง กลวิธีการเล่นของคู่แข่ง การสอดแนม
  14. การขนส่งนักกีฬาไปยังสถานที่ทั้งในขณะฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬา
  15. การศึกษาสภาวะต่างๆ ของสนามแข่งขัน เช่น สภาพสนาม สภาพภูมิอากาศ ทิศทางลม สิ่งแวดล้อมต่างๆ อันมีผลต่อการแข่งขัน และการเตรียมทีมให้สอดคล้องกับสภาวะต่างๆ
  16. การประชุมตกลงนัดแนะเกี่ยวกับการแข่งขัน เช่น พิธีเปิดปิด กำหนดการแข่งขันกีฬา เวลาการแข่งขันกีฬา และกฎกติกาเฉพาะของการแข่งขันกีฬา
  17. การวางแผนการเล่น ก่อนการแข่งขัน การจัดตัวนักกีฬาลงแข่งขันและตัวสำรอง การกำหนดสัญญาณต่างๆ
  18. การปฐมพยาบาลทั้งในกรณีทั่วไป และเฉพาะกรณี
  19. การฟื้นฟูสมรรถภาพของทีม ระหว่างฝึกการแข่งขัน การฟื้นฟูสภาพร่างกาย การนวด การให้น้ำ การแนะนำและการแก้ไขวิธีการเล่น
  20. การปฏิบัติตัวหลังการแข่งขัน การฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย
- การเตรียมทีมนักกีฬาเพื่อแข่งขันระหว่างสถาบันนั้น เป็นเรื่องใหญ่และเป็นเรื่องที่สำคัญมากสำหรับผู้บริหาร ฝึกสอนและผู้ที่เกี่ยวข้องที่ต้องรับผิดชอบเป็นอย่างยิ่ง เพราะต้องอุทิศเวลา กำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์และความคิดสร้างสรรค์ โดยนำหลักการบริหารกีฬามาใช้กำหนดกลยุทธ์และเทคนิควิธีในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้ทุกสิ่งทุกอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ การบริหารกีฬาและการเตรียมทีมกีฬาให้มีความพร้อมก่อนถึงช่วงฤดูกาลแข่งขันนั้น ย่อมต้องพบกับปัญหาและอุปสรรคมากมาย ประสพการณ์ ความสามารถ ความอดทน และความมานะพยายามของผู้จัดการทีม ฝึกสอน ผู้ช่วยผู้ฝึกสอน ผู้

ประสานงานและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากที่ต้องนำมาใช้ในการเตรียมทีม ซึ่งหากการดำเนินการด้านกิจกรรมกีฬาผ่านช่วงนี้ไปได้ก็จะเป็นแรงเสริมอีกด้านหนึ่ง ที่จะก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจที่จะสร้างทีมกีฬา และนำทีมกีฬาของแต่ละสถาบันเข้าสู่สนามการแข่งขัน และในทางตรงกันข้าม หากไม่สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในช่วงการเตรียมทีมนักกีฬาได้ เป็นอย่างดีแล้ว ก็จะเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่า แนวโน้มความสำเร็จของทีมกีฬาย่อมเป็นไปได้น้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งระหว่างสถาบันอื่นๆ ที่อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และมีความพร้อมในทุกๆ ด้านย่อมพบกับความสำเร็จมากกว่า

บรรณานุกรม

- เกษม นครเขตต์, (2521). **พลศึกษา : กีฬา**. วารสารสุขศึกษาพลศึกษาและสันตนาการ, 4 : 70-71 ; กรกฎาคม.
- บุญรงค์ นิลวงศ์, (2525). **หลักการบริหารทั่วไป**. กรุงเทพฯ : ป.สัมพันธ์พาณิชย์.
- ประภาศน์ อวยชัย, (2526). **คำขวัญเนื่องในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย. สุจิตตรการแข่งขันทกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 11**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มงคล แผงสาเคน, (2536). **ยุทธศาสตร์สำหรับผู้ฝึกสอนกีฬา**. มหาสารคาม : ภาควิชาพลศึกษาและสันตนาการ คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยอีสานเหนือมหาสารคาม วิทยาลัยครูมหาสารคาม.
- สุรศักดิ์ ทวีพย์เพิ่ม, (2544). **ปัญหาการเตรียมทีมกีฬาบอลเลย์บอลเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 28**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อนันต์ อัดชู, (2526). **หลักการสอนและฝึกกีฬาหลัก**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อเนก ช้างน้อย, (2527). **การพัฒนาพลศึกษาและการกีฬาในสถาบันอุดมศึกษา**. วารสารศึกษาศาสตร์. 12(1-4): 179-187 ; ตุลาคม 2526 กันยายน.